

คุณภาพการจัดการบริการทางคลินิก (Clinical Tracer of Quality)

โรงพยาบาล	ตากสิน
สาขา	สูติ-นรีเวชกรรม
ผู้รับผิดชอบ	คณะกรรมการผู้ป่วยสูติ – นรีเวชกรรม
สภาวะทางคลินิก	Clinical Tracer เรื่อง ตั้งครรภ์นอกมดลูก (Ectopic pregnancy)
วันที่	8 พฤษภาคม 2551

1. บริบท

การตั้งครรภ์นอกมดลูก คือ การตั้งครรภ์ที่มีการฝังตัวของตัวอ่อนนอกโพรงมดลูกปกติ โดยพบมากที่สุดที่ท่อนำไข่ บริเวณอื่นๆ ที่อาจพบได้ เช่น รังไข่ ปากมดลูก ภายในช่องท้อง เป็นต้น

การตั้งครรภ์นอกมดลูก เป็นภาวะอันตรายอย่างหนึ่งที่คุกคามต่อความสามารถในการเจริญพันธุ์ของมนุษย์ ทั้งนี้เพราะภาวะนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นสาเหตุการตายของมารดาที่พบได้ค่อนข้างบ่อย แต่ยังมีผลเสียต่อการตั้งครรภ์ในอนาคตด้วย โรงพยาบาลตากสินมีผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูกที่รับไว้รักษาประมาณปีละ 50 ราย ส่วนหนึ่งเป็นผู้ป่วยที่ส่งต่อมาจากโรงพยาบาลข้างเคียงที่ไม่มีสูติแพทย์

2. ประเด็นสำคัญ / ความเสี่ยงสำคัญ

1. การตรวจวินิจฉัยให้ได้รวดเร็ว แม่นยำ
2. การป้องกันมิให้เกิดภาวะ Shock ในผู้ป่วยที่รับตัวไว้ในโรงพยาบาล

3. เครื่องชี้วัดสำคัญและการใช้ประโยชน์

1. อัตราการเกิด Shock ในผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูกที่รับตัวไว้ในโรงพยาบาล

4. กระบวนการเพื่อให้ได้คุณภาพ

1. ในรายที่อาการและการตรวจพบยังไม่ชัดเจนให้ Admit ผู้ป่วยทุกราย
2. จัดทำแนวทางการดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก
3. วางแนวทางการเฝ้าระวังผู้ป่วยขณะนอนอยู่ในโรงพยาบาล
4. ทำหัตถการที่ก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่อผู้ป่วยน้อยที่สุด เช่น การวินิจฉัยโดยการส่องกล้อง ในรายที่การวินิจฉัยยังไม่ชัดเจน หรือการผ่าตัดโดยการส่องกล้อง เพื่อให้ผู้ป่วยที่ฟื้นตัวจากการผ่าตัดเร็วและลดระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล

5. แผนพัฒนาต่อไป

การตรวจวินิจฉัยภาวะการตั้งครรภ์นอกมดลูกแต่เดิม ใช้อาการทางคลินิกเป็นสำคัญ อีกทั้งการ Investigation บางอย่างเป็นลักษณะ invasive เช่น Culdocentesis อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ปัจจุบันได้ใช้การตรวจเลือดผล B-NCG ร่วมกับการตรวจด้วยอัลตราซาวด์ โดยเฉพาะการตรวจทางช่องคลอดจะทำให้การวินิจฉัยแม่นยำและรวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังเป็นลักษณะ non – invasive รวมทั้งมีการใช้ laparoscopic diagnosis และ Surgery เข้ามาใช้ในการรักษา ทำให้การวินิจฉัยได้รวดเร็ว และช่วยลดระยะเวลาการอยู่โรงพยาบาลลง